

РОЗВИТОК СФЕРИ ПОСЛУГ НА МІКРО-, МЕЗО- ТА МАКРОРІВНЯХ

DOI : 10.33274/2079-4762-2024-55-1-90-97

JEL : F00

УДК 339.5

Бочарова Ю. Г.,
доктор екон. наук,
професор

Донецький національний університет економіки і
торгівлі імені Михайла Туган-Барановського,
м. Кривий Ріг, Україна,
e-mail: bocharova@donnuet.edu.ua

Іщенко О. В.

Інститут економіки промисловості НАН України, м.
Київ, Україна,
e-mail: ischenko80@gmail.com

Басік М. Д.,
здобувач вищої освіти

Донецький національний університет економіки і то-
ргівлі імені Михайла Туган-Барановського,
м. Кривий Ріг, Україна,
e-mail: basik_md@donnuet.edu.ua

ОСОБЛИВОСТІ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ ТА США У 2015-2023 РР.

UDC 339.5

Bocharova Yu. G.,
Doctor of Economic Sciences,
Professor

Donetsk National University of Economics and Trade
named after Mykhailo Tugan-Baranovsky,
Kryvyi Rih, Ukraine,
e-mail: bocharova@donnuet.edu.ua

Ishchenko O. V.

Institute of Industrial Economics, National Academy of
Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine,
e-mail: ischenko80@gmail.com

Basik M. D.,
Student

Donetsk National University of Economics and Trade
named after Mykhailo Tugan-Baranovsky,
Kryvyi Rih, Ukraine,
e-mail: basik_md@donnuet.edu.ua

FEATURES OF FOREIGN TRADE BETWEEN UKRAINE AND THE USA IN 2015-2023

Мета. Мета дослідження полягає у аналізі стану та ідентифікації особливостей розвитку зовнішньоторговельних відносин України та США у 2015-2023 рр.

Методи. У процесі дослідження використано такі методи та прийоми пізнання: аналіз та синтез, індукція та дедукція (для обґрунтування значення та ролі США у розвитку зовнішньоторговельних відносин України), аналізу рядів динаміки (для ідентифікації тенденцій та закономірностей розвитку, особливостей динаміки зовнішньоторговельних відносин України та США), графічний (для наочного представлення особливостей розвитку зовнішньоторговельних відносин України та США).

Результати. На основі проведеного дослідження стану та особливостей розвитку зовнішньоторговельних відносин України та США у 2015-2023 рр. встановлено, що незважаючи на те, що історія розвитку зовнішньоторговельних відносин України та США бере свій початок із 1992 року, протягом 1992-2023 рр. між Україною та США укладено більше 100 різноманітних угод, протягом періоду, що аналізується, США не були основним зовнішньоторговельним партнером України - на частку торгівлі із США припадало в середньому 7,5% зовнішньоторговельного обороту України. Доведено, що протягом 2015-2023 рр. зовнішньоторговельні відносини між країнами стабільно розвивалися та поглиблювалися, що знайшло відображення у зростанні частки зовнішньої торгівлі

© Бочарова Ю. Г., Іщенко О. В., Басік М. Д.

між країнами у загальних обсягах зовнішньої торгівлі України на 6,4%. Установлено, що протягом 2015-2021 рр. лівові частка зовнішньоторговельного обороту між країнами формувалася за рахунок зовнішньої торгівлі товарами, але починаючи із 2022 року – за рахунок зовнішньої торгівлі послугами (у 2022 році на зовнішню торгівлю послугами припадало 82,1% зовнішньої торгівлі України та США, у 2023 році – 76,9%). Визначено, що у 2015-2023 рр.: темпи зростання обсягів зовнішньої торгівлі послугами України та США майже у 6,5 разів перевищили темпи зростання обсягів зовнішньої торгівлі товарами, станом на 2023 рік зовнішня торгівля послугами суттєво перевищувала за обсягами зовнішню торгівлю товарами; сальдо зовнішньої торгівлі товарами було негативним та постійно зростало; коефіцієнт покриття імпорту експортом характеризувався сталою тенденцією до зменшення; основними статтями українського товарного експорту в США були вироби з чавуну або сталі, залізо та сталь, препарати з овочів, фруктів, горіхів або інших частин рослин; імпорту – транспортні засоби, крім залізничного або трамвайного рухомого складу; мінеральне паливо, нафтопродукти та продукти їх перегонки; машини та механічні пристрої, котли, ядерні реактори, його частини; сальдо зовнішньої торгівлі послугами було як позитивним (у 2015-2021 рр.), так і негативним (у 2022-2023 рр.); коефіцієнт покриття імпорту експортом суттєво скоротився майже на 0,93 пункти; основними статтями українського експорту послуг в США були: послуги повітряного транспорту; будівництво; послуги, пов'язані з фінансовою діяльністю; фінансові послуги, сплачені напряму; допоміжні послуги у сфері фінансової діяльності; послуги, пов'язані з патентною діяльністю; послуги у сфері телекомунікацій, комп'ютерні та інформаційні послуги; наукові та технічні послуги; основними статтями імпорту послуг України з США були: державні та урядові послуги; допоміжні послуги у сфері фінансової діяльності; послуги, пов'язані із фінансовою діяльністю; послуги, пов'язані із торгівлею та посередницькі послуги.

Ключові слова: Україна, США, зовнішня торгівля, товари, послуги.

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку США є: найбільшою економікою світу (ВВП США у 2023 році становить понад 25 трлн дол.); другою (після Китаю) економікою за обсягом промислового виробництва; однією з найбільш технологічно розвинених країн світу; топ-експортером таких товарів, як: 1) реактори ядерні, котли, машини, обладнання і механічні пристрої; їх частини; 2) прилади та апарати (оптичні, фотографічні, кінематографічні, контрольні, вимірювальні, прецизійні; медичні або хірургічні); їх частини та приладдя; 3) електричні машини і обладнання; 4) мінеральні палива; 5) засоби наземного транспорту, крім залізничного або трамвайного рухомого складу, їх частини та обладнання; топ-імпортером таких товарів, як: 1) реактори ядерні, котли, машини, обладнання і механічні пристрої; їх частини; 2) фармацевтична продукція; 3) електричні машини і обладнання; 4) мінеральні палива; 5) засоби наземного транспорту, крім залізничного або трамвайного рухомого складу, їх частини та обладнання [1].

Ураховуючи значення та роль США як актора міжнародної взаємодії, розвиток зовнішньоторговельних відносин із США є важливою складовою

зовнішньоторговельної політики всіх країн сучасного світу, в тому числі й України.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідження особливостей розвитку зовнішньоторговельних відносин України в цілому та зовнішньоторговельних відносин України та США зокрема у різні часові періоди присвячено увагу таких вчених, як: Василиця О.Б.[2], Мазаракі А.А., Мельник Т.М., Іксарова Н.О.[3], Осташко Т.О.[4, 5], Рокоча В.В., Ткаленко С.І. [6] тощо. Так, Василицею О.Б. розглянуто історію та стан співробітництва між Україною та США у 2015 році, структуровано двосторонні договори, що слугують базисом для економічної співпраці між Україною та США; проаналізовано географічну структуру зовнішньої торгівлі України як товарами, так і послугами; установлено, що експортно-імпортні відносини України із США сприяють зростанню ВВП України (зростання експорту до США на 1% призводить до зростання ВВП України на 0,02%, зростання імпорту інвестиційних товарів на 1% призводить до зростання ВВП України на 1%); запропоновано шляхи нарощення експорту української продукції до США [2]. Мазаракі А.А., Мельник Т.М., Іксаровою Н.О. проведено комплексний аналіз

умов та тенденцій розвитку зовнішньоторговельних відносин України у 2009-2014 рр.; розкрито вплив екзогенних та ендогенних детермінант на динаміку та структуру зовнішньої торгівлі; проаналізовано секторальну та геопросторову компоненти зовнішньоторговельних зв'язків за участі України; науково обґрунтовано концептуальні засади і механізми структурних змін у системі зовнішньоторговельних відносин України; надано рекомендації щодо удосконалення системи управління у зовнішньоторговельній сфері з огляду на захист національних інтересів в умовах глобальних та внутрішніх дисбалансів [3]. Осташко Т.О. проаналізовано особливості розвитку внутрішнього ринку України в умовах зміни попиту на світових товарних ринках, регіоналізації та поширення протекціонізму у світовій торгівлі; обґрунтовано рекомендації щодо розвитку внутрішнього ринку України з акцентом на розвиток ринку споживчих товарів, енергоресурсів, металопродукції, сільськогосподарських товарів [4]; обґрунтовано напрями модернізації політики розвитку окремих ключових видів діяльності та ринків – сільського господарства, зовнішньоторговельної діяльності, державної служби і ринку праці тощо [5]. Рокочою В.В., Ткаленком С.І. розглянуто проблеми формування та реалізації експортного потенціалу України на мікро-, мезо- та макрорівнях, обґрунтовано напрями підвищення експортного потенціалу країни, напрями підвищення ефективності функціонування українського експортоорієнтованого бізнесу тощо [6].

Незважаючи на суттєвий внесок наукової спільноти у теорію та практику розвитку зовнішньоторговельних відносин України в цілому, зовнішньоторговельних відносин України та США зокрема, багато аспектів цієї актуальної та багатоаспектної теми досліджені фрагментарно, потребують уваги наукової спільноти та подальшого розвитку. Одним таких аспектів, що становить сьогодні значний науковий та практичний інтерес, є аналіз стану та особливостей розвитку зовнішньоторговельних відносин України та США у 2015-2023 рр., адже саме цей період розвитку зовнішньоторговельних відносин країни характеризується суттєвими трансформаціями, що пов'язані із переорієнтацією зовнішньоторговельних потоків України,

підписанням Угоди про поглиблену і всеосяжну зону вільної торгівлі між Україною та Європейським Союзом, продовженням війни на сході України і, як наслідок, суттєвими змінами в економіці країни; змінами адміністрації США, особливостями динаміки зовнішньоторговельних потоків країни у пандемічний та постпандемічний період тощо.

Мета статті. Мета дослідження полягає у аналізі стану та ідентифікації особливостей розвитку зовнішньоторговельних відносин України та США у 2015-2023 рр.

Виклад основного матеріалу дослідження. «Офіційне закріплення торговельно-економічного співробітництва між США та Україною відбулося у 1992 р. в угоді про торговельні відносини...» [2]. Станом на 2024 рік між Україною та США укладено більше 100 різноманітних угод [7], що спрямовані на активізацію співпраці, в т.ч. у зовнішньоторговельній сфері.

Незважаючи на наявність великої кількості угод про співпрацю, в т.ч. в зовнішньоторговельній сфері, Україна не є основним зовнішньоторговельним партнером США (основними зовнішньоторговельними партнерами США є: Китай, Мексика та Канада). На частку торгівлі із США у 2015-2023 рр. припадало в середньому 7,5% зовнішньоторговельного обороту України. Для порівняння, у 2015-2023 рр. на країни ЄС припадало в середньому майже 42% зовнішньоторговельного обороту України. Разом із тим, у 2015-2023 рр. зовнішньоторговельні відносини України та США динамічно розвивалися, що знайшло відображення у нарощенні обсягів зовнішньоторговельного обороту між зазначеними країнами та зростанні частки США у зовнішній торгівлі України. Так, якщо у 2015 році обсяг зовнішньої торгівлі України із США становив 3620 млн дол, то у 2023 році – 14143 млн дол. Таким чином, протягом періоду, що аналізується, обсяг зовнішньої торгівлі між Україною та США збільшився на 10523 млн дол або майже у 4 рази. Частка США у зовнішній торгівлі України збільшилася із 3,7% у 2015 році до 10,1% у 2023 році – на 6,4% (табл.1).

У структурі зовнішньої торгівлі України та США у 2015-2023 рр. відбулися кардинальні зміни. Так, якщо до 2022 року лівова частка зовнішньоторговельного обороту між

країнами формувалася за рахунок зовнішньої торгівлі товарами (у 2015 році – 51,3%, 2020 році – 51,3%, 2021 році – 50,1%), то починаючи із 2022 року – за рахунок зовнішньої торгівлі послугами (у 2022 році на зовнішню торгівлю послугами припадало 82,1% зовнішньої торгівлі України та США, у 2023 році – 76,9%). Таким чином, у 2015-2023 рр. в середньому 38,7% обсягів зовнішньої торгівлі України та США формувалося за рахунок зовнішньої торгівлі товарами та 61,3% -

зовнішньої торгівлі послугами. При цьому у 2015-2023 рр. обсяги зовнішньої торгівлі товарами між Україною та США збільшилися на 1408 млн дол (з 1858 млн дол у 2015 році до 3266 млн дол у 2023 році), а обсяги зовнішньої торгівлі послугами – на 9 115 млн дол (з 1762 млн дол у 2015 році до 10877 млн дол у 2023 році). Таким чином, темпи зростання обсягів зовнішньої торгівлі послугами майже у 6,5 разів перевищили темпи зростання обсягів зовнішньої торгівлі товарами (табл.1).

Таблиця 1

Зовнішньоторговельні відносини України та США
(складено та розраховано авторами на основі даних джерела [8])

Показники		Роки					Відхилення 2015- 2023 рр.
		2015	2020	2021	2022	2023	
Зовнішньоторговельний оборот	млн дол	3620	7671	9607	16390	14143	10523
	%	3,7	6,2	5,8	11,6	10,1	6,4
Зовнішньої торгівлі товарами	млн дол	1858	3936	4813	2931	3266	1408
	%	2,5	4,1	3,6	3	3,3	0,8
Експорт товарів	млн дол	462	966	1595	856	518	56
	%	1,3	2,1	2,5	2,1	1,5	0,2
Імпорт товарів	млн дол	1396	2970	3218	2075	2748	1352
	%	3,6	5,7	4,6	3,7	4,3	0,7
Сальдо зовнішньої торгівлі товарами, млн дол		-934	-2004	-1623	-1219	-2230	-1296
Коефіцієнт покриття імпорту експортом		0,33	0,33	0,50	0,41	0,19	-0,14
Зовнішньої торгівлі послугами	млн дол	1762	3735	4793	13460	10877	9 115
	%	7	14	15	30	26	19
Експорту послуг	млн дол	1084	2878	3801	4089	4376	3 292
	%	8,7	18,5	20,7	24,6	26,7	18
Імпорт послуг	млн дол	678	857	992	9371	6501	5 823
	%	6	7,7	6,9	33,8	26	20,0
Сальдо зовнішньої торгівлі послугами, млн дол		406	2021	2809	-5282	-2125	-2531,
Коефіцієнт покриття імпорту експортом		1,60	3,36	3,83	0,44	0,67	-0,93

Зовнішня торгівля товарами між Україною та США у 2015-2023 рр. характеризувалася такими особливостями:

сальдо зовнішньої торгівлі було негативним та протягом періоду, що аналізується, збільшилося на 1296 млн дол (з -934 млн дол у 2015 році до -2230 млн дол у 2023 році);

обсяги імпорту стабільно перевищували обсяги експорту та зростали із різними швидкостями – більш динамічно зростали обсяги імпорту, що й обумовило негативне

сальдо зовнішньої торгівлі товарами України та США, зменшення коефіцієнту покриття імпорту експортом. Так, станом на 2023 рік обсяги експорту товарів з України в США становили 518 млн дол, обсяги імпорту – 2748 млн дол, обсяги експорту збільшилися протягом 2015-2023 рр. на 56 млн дол, імпорту – на 1352 млн дол; коефіцієнт покриття імпорту експортом зменшився на 0,14 пунктів (з 0,33 у 2015 році до 0,19 у 2023 році);

товарна структура зовнішньої торгівлі США залишалася відносно стабільною.

Основними статтями українського товарного експорту в США були вироби з чавуну або сталі, залізо та сталь, препарати з овочів,

фруктів, горіхів або інших частин рослин (рис.1).

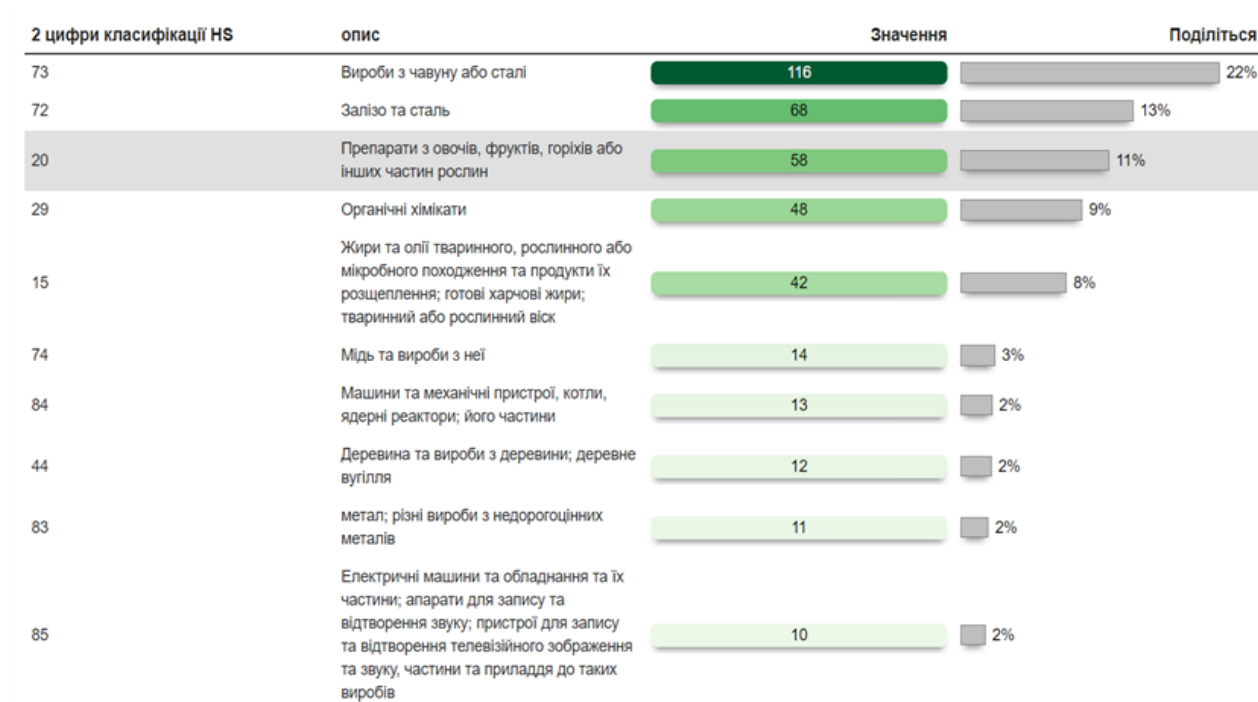


Рис. 1. Топ-10 товарів, експортованих з України до США у 2023 році, млн дол, % (сформовано авторами за допомогою інструментів джерела [9])

Основними статтями українського товарного імпорту із США були транспортні засоби, крім залізничного або трамвайного рухомого складу; мінеральне паливо,

нафтопродукти та продукти їх перегонки; машини та механічні пристрої, котли, ядерні реактори, його частини (рис. 2).



Рис.2. Топ-10 товарів, імпортованих Україною з США у 2023 році, млн дол, % (сформовано авторами за допомогою інструментів джерела [9])

сальдо зовнішньої торгівлі послугами між Україною та США протягом 2015-2021 рр. було позитивним (у 2015 році становило 406 млн дол, у 2020 році – 2021 млн дол, у 2021 році – 2809 млн дол), із 2022 року сальдо зовнішньої торгівлі послугами набуло негативного значення (у 2022 році – 5282 млн дол, у 2023 році – 2125 млн дол);

протягом 2015-2021 рр. обсяги експорту послуг були суттєво більшими за обсяги імпорту послуг, про що об'єктивно свідчать не тільки абсолютні значення обсягів експорту та імпорту послуг України та США, а й коефіцієнт покриття імпорту експортом (у 2015 році – 1,6, у 2020 році – 3,36, у 2021 році – 3,83);

у 2022 році ситуація змінилася – експорт послуг суттєво став меншим за імпорт, що закономірно знайшло відображення в значеннях коефіцієнту покриття імпорту експортом. Так, у 2022 році коефіцієнт покриття імпорту експортом становив 0,44, у 2023 році – 0,67. Таким чином, протягом 2015-2023 рр. коефіцієнт покриття імпорту експортом зменшився на 0,93 пункти;

основними статтями українського експорту послуг в США були: послуги повітряного транспорту; будівництво; послуги, пов'язані з фінансовою діяльністю; фінансові послуги, сплачені напряму; допоміжні послуги у сфері фінансової діяльності; послуги, пов'язані з патентною діяльністю; послуги у сфері телекомунікації, комп'ютерні та інформаційні послуги; наукові та технічні послуги [10];

основними статтями українського імпорту послуг України з США були: державні та урядові послуги; допоміжні послуги у сфері фінансової діяльності; послуги, пов'язані із фінансовою діяльністю; послуги, пов'язані із торгівлею та посередницькі послуги, інші роялті [10].

Висновки. Таким чином, проведене дослідження дозволяє констатувати, що незважаючи на те, що протягом 2015-2023 рр. США не були основним зовнішньоторговельним партнером України - на частку торгівлі із США припадало в середньому 7,5% зовнішньоторговельного обороту України, протягом періоду, що аналізується, зовнішньоторговельні відносини між країнами

стабільно розвивалися та поглиблювалися, що знайшло відображення у зростанні частки зовнішньої торгівлі між країнами у загальних обсягах зовнішньої торгівлі України з 3,7% у 2015 році до 10,1% у 2023 році, тобто на 6,4%.

Установлено, що протягом 2015-2021 рр. лівова частка зовнішньоторговельного обороту між країнами формувалася за рахунок зовнішньої торгівлі товарами (у 2015 році – 51,3%, 2020 році – 51,3%, 2021 році – 50,1%), починаючи із 2022 року – за рахунок зовнішньої торгівлі послугами (у 2022 році на зовнішню торгівлю послугами припадало 82,1% зовнішньої торгівлі України та США, у 2023 році – 76,9%).

Визначено, що у 2015-2023 рр.:

темпи зростання обсягів зовнішньої торгівлі послугами України та США майже у 6,5 разів перевищили темпи зростання обсягів зовнішньої торгівлі товарами, станом на 2023 рік зовнішня торгівля послугами суттєво перевищувала за обсягами зовнішню торгівлю товарами;

сальдо зовнішньої торгівлі товарами було негативним та постійно зростало;

коефіцієнт покриття імпорту експортом характеризувався сталою тенденцією до зменшення;

основними статтями українського товарного експорту в США були вироби з чавуну або сталі, залізо та сталь, препарати з овочів, фруктів, горіхів або інших частин рослин; імпорту – транспортні засоби, крім залізничного або трамвайного рухомого складу; мінеральне паливо, нафтопродукти та продукти їх перегонки; машини та механічні пристрої, котли, ядерні реактори, його частини;

сальдо зовнішньої торгівлі послугами було як позитивним (у 2015-2021 рр.), так і негативним (у 2022-2023 рр.);

коефіцієнт покриття імпорту експортом суттєво скоротився (з 1,6 у 2015 році до 0,67 у 2023 році, майже на 0,93 пункти);

основними статтями українського експорту послуг в США були: послуги повітряного транспорту; будівництво; послуги, пов'язані з фінансовою діяльністю; фінансові послуги, сплачені напряму; допоміжні послуги у сфері фінансової діяльності;

послуги, пов'язані з патентною діяльністю; послуги у сфері телекомунікації, комп'ютерні та інформаційні послуги; наукові та технічні послуги; основними статтями імпорту послуг України з США були: державні та

урядові послуги; допоміжні послуги у сфері фінансової діяльності; послуги, пов'язані із фінансовою діяльністю; послуги, пов'язані із торгівлею та посередницькі послуги, інші роялті.

Список літератури

1. Експортний напрям Дія Бізнес. URL: <http://surl.li/myhoxz>.
2. Василиця О. Б. Торговельно-економічні відносини України та США на сучасному етапі. URL: <http://global-national.in.ua/archive/17-2017/11.pdf>.
3. Зовнішня торгівля України: XXI століття : монографія / А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник, Н. О. Іксарова [та ін.] ; за заг. ред. А. А. Мазаракі. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 600 с.
4. Структурні зміни у світовій торгівлі як чинник розвитку внутрішнього ринку України : колективна монографія / за ред. д-ра екон. наук, чл.-кор. НААН України Т. О. Осташко ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». Київ. 2019. 350 с. URL: <http://ief.org.ua/docs/mg/310.pdf>.
5. Торговельна політика: перспективи участі України в ініціативі «Один пояс, один

- шлях» / за ред. д-ра екон. наук, чл.-кор. НААН України Т. О. Осташко ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». Київ. 2020. 334 с. URL: <http://ief.org.ua/docs/mg/326.pdf>.
6. Сучасні технології реалізації експортного потенціалу: Колективна монографія / В. В. Рокоча, С. І. Ткаленко, О. Хорошун та ін.: за ред. В. В. Рокочої. Київ : Ун-т «КРОК», 2022. 454 с.
7. Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>.
8. Зовнішня торгівля товарами (відповідно до КПБ6). URL: https://bank.gov.ua/files/ES/Tov_y.pdf.
9. UN. Comtrade database. URL: <https://comtrade.un.org/labs/data-explorer/>.
10. Державна служба статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>.

References

1. *Eksportnyi napriam Diia Biznes* [Export direction Diya Business]. Available at: <http://surl.li/myhoxz>.
2. Vasylytsia, O. B. (2017). *Torhovelnno-ekonomichni vidnosyny Ukrainy ta SShA na suchasnomu etapi* [Trade and economic relations between Ukraine and the USA at the current stage]. Available at: <http://global-national.in.ua/archive/17-2017/11.pdf>.
3. Mazaraki, A. A., Melnyk, T. M., Iksarova, N. O. (2016). *Zovnishnia torhivlia Ukrainy: KhKhI stolittia* [Foreign trade of Ukraine: 21st century]. Kyiv, Kyiv. nats. torh.-ekon. un-t. Publ. 600 p.
4. Ostashko, T. O. (2019). *Strukturni zminy u svitovii torhivli yak chynnyk rozvytku vnutrishnoho rynku Ukrainy* [Structural changes in world trade as a factor in the development of the domestic market of Ukraine]. NAN Ukrainy, DU «In-t ekon. ta prohnozuv. NAN Ukrainy» Publ. Kyiv, 350 p. Available at: <http://ief.org.ua/docs/mg/310.pdf>.

5. Ostashko, T. O. (2020). *Torhovelnna polityka: perspektyvy uchasti Ukrainy v initsiatyvi «Odyn poias, odyn shliakh»* [Trade policy: prospects for Ukraine's participation in the «One Belt, One Road» initiative]. DU «In-t ekon. ta prohnozuv. NAN Ukrainy» Publ. Kyiv, 334 p. Available at: <http://ief.org.ua/docs/mg/326.pdf>.
6. Rokocha, V. V., Tkachenko, S. I., Khoroshun, O. (2022). *Suchasni tekhnolohii realizatsii eksportnoho potentsialu* [Modern technologies for realizing export potential]: *Kolektyvna monohrafiia* [Collective monograph] Kyiv, Un-t «KROK» Publ. 454 p.
7. *Verkhovna Rada Ukrainy. Zakonodavstvo Ukrainy* [Verkhovna Rada of Ukraine. Legislation of Ukraine]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/>.
8. *Zovnishnia torhivlia tovaramy (vidpovidno do KPB6)* [Foreign trade in goods (according to KPB6)]. Available at: https://bank.gov.ua/files/ES/Tov_y.pdf.

9. UN. Comtrade database. Available at: <https://comtrade.un.org/labs/data-explorer/>.

10. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy [State Statistics Service of Ukraine]. Available at: <https://www.ukrstat.gov.ua/>.

Objective. The objective of the present study is to analyze the state and identify the features of the development of foreign trade relations between Ukraine and the United States in 2015-2023.

Methods. The following methods and techniques of cognition were used: analysis and synthesis, induction and deduction (to substantiate the importance and role of the United States in the development of Ukraine's foreign trade relations), analysis of series of dynamics (to identify trends and patterns of development, peculiarities of the dynamics of foreign trade relations between Ukraine and the United States), graphical (to visualise the peculiarities of the development of foreign trade relations between Ukraine and the United States).

Results. Based on the study of the status and peculiarities of development of foreign trade relations between Ukraine and the USA in 2015-2023, the author establishes that despite the fact that the history of development of foreign trade relations between Ukraine and the USA dates back to 1992, during 1992-2023, more than 100 different agreements were concluded between Ukraine and the USA, during the period under analysis, the USA was not the main foreign trade partner of Ukraine - the share of trade with the USA accounted for an average of 7.5% of Ukraine's foreign trade turnover. It is proved that during 2015-2023, foreign trade relations between the countries steadily developed and deepened, which was reflected in the growth of the share of foreign trade between the countries in the total foreign trade of Ukraine by 6.4%.

It is established that during 2015-2021, the lion's share of foreign trade turnover between the countries was formed by foreign trade in goods, but starting from 2022 - by foreign trade in services (in 2022, foreign trade in services accounted for 82.1% of foreign trade between Ukraine and the United States, in 2023 - 76.9%).

It was determined that in 2015-2023: the rate of growth of the volume of foreign trade in services of Ukraine and the USA was almost 6.5 times higher than the rate of growth of the volume of foreign trade in goods, as of 2023, foreign trade in services significantly exceeded foreign trade in goods in terms of volume; the balance of foreign trade in goods was negative and constantly growing; the coefficient of coverage of imports by exports was characterized by a constant tendency to decrease; the main articles of Ukrainian commodity exports to the USA were products made of cast iron or steel, iron and steel, preparations made from vegetables, fruits, nuts or other parts of plants; imports - means of transport, except railway or tram rolling stock; mineral fuel, petroleum products and products of their distillation; machines and mechanical devices, boilers, nuclear reactors, their parts; the balance of foreign trade in services was both positive (in 2015-2021) and negative (in 2022-2023); the coefficient of coverage of imports by exports significantly decreased by almost 0.93 points; the main articles of Ukrainian export of services to the USA were: air transport services; construction; services related to financial activities; financial services paid directly; auxiliary services in the field of financial activity; services related to patent activity; services in the field of telecommunications, computer and information services; computer services; information services; scientific and technical services; imports of Ukrainian services from the USA were: state and governmental services; auxiliary services in the field of financial activity; services related to financial activities; trade-related services and brokerage services other royalties.

Keywords: Ukraine, USA, foreign trade, goods, services.

Надійшла до редакції 27.03.2024